

Filozófia

Osztályozó vizsga

I. RÉSZLETES VIZSGAKÖVETELMÉNY

1.félév

1. A filozófia fogalma, tárgya, eredete
2. Az ismeretelméleti kérdésfeltevés, a filozófiai szkepszis természete
Platón elmélete a tudásról és a tanulásról
3. A tapasztalás és gondolkodás lehetőségeinek és korlátainak vizsgálata a felvilágosodás idején (racionalizmus: Descartes, empirizmus: Hume)
4. A klasszikus német idealizmus: Kant „kopernikuszi fordulata”
5. A metafizika meghatározása és tárgya
A platóni ideatan
A reneszánsz kori újplatonizmus
6. A tágabb értelemben vett metafizika: analitikus filozófia, neopozitívizmus, nyelvfilozófia (Popper, Wittgenstein)
Schopenhauer és Bergson lételmélete
7. A lét és a semmi viszonya az egzisztencializmus képviselőinél (Camus, Heidegger)
8. Az etika fogalma és tárgya
Az elérhető boldogság Szókratész, a cinikusok, a sztoikusok és az epikureusok szerint
Arisztotelész erényetikája, Kant kötelességetikája

2.félév

9. Társadalomfilozófia-politikai filozófia-történetfilozófia meghatározása és tárgya
Társadalom- és államelméletek az ókorban és az újkorban (utópiák és társadalmi szerződés elméletek: Morus Tamás, Machiavelli, Locke, Hobbes, Rousseau)
10. A liberalizmus angolszász, valamint francia hagyománya
A szabadság kétféle (pozitív és negatív) fogalma
11. Tudományos megismerés és a tudományfilozófia
A társadalomtudományok módszertani megújulása a pozitívizmus jegyében
A tudományos állítások igazolásának kritériumai
Az indukció problémája

A falszifikáció-elmélet

12. A világvallások alaptanításai (hinduizmus, buddhizmus, univerzizmus, zsidó vallás, kereszténység, iszlám)

13. A keresztény teológia és az antik filozófia kapcsolata (patrisztika és skolasztika)
Aquinói Szent Tamás istenbizonyítékai
A felvilágosodás vallásfilozófiai irányzatai (ateizmus, deizmus, panteizmus)

14. A logika tárgya és alapfogalmai

Arisztotelész kategóriatana és a szillogizmus
Az érvelés

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

1. A vizsga részei

Írásbeli vizsga

45 perc

20 pont

Szóbeli vizsga

15 perc

20 pont

2. A vizsgán használható segédeszközök

Dörömbözi János: Filozófiai szöveggyűjtemény I-II.

3. A vizsga leírása, általános szabályok

Írásbeli vizsga: a vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között. A vizsgázó a feladatok megoldásának sorrendjét is meghatározhatja.

Feladattípusok: fogalom értelmezése és alkalmazása, egy korszak vagy egy irányzat felismerése, filozófiai művek ismerete, filozófusok jelentőségének ismerete, bemutatása, a filozófia alapvető kérdéseinek ismerete, a filozófiai problémák hétköznapi aspektusainak megmutatása, hétköznapi problémák filozófiai aspektusainak megmutatása.

Szóbeli vizsga: A vizsgázó vázlatot készíthet, és azt használhatja.

Feladattípusok: egy filozófiai probléma átfogó kifejtése, egy filozófus jellemző gondolatainak bemutatása, egy filozófus művének ismert szövegrészleteken alapuló értelmezése, egy filozófiatörténeti korszak, ill. irányzat bemutatása.

4. Értékelés

85-100% elérése esetén jeles (5),
70-84% elérése esetén jó (4),
55-69% elérése esetén közepes (3),
41-54% elérése esetén elégséges (2),
0-40% elérése esetén elégtelen (1).